Regeringskansliet

Faktapromemoria
Riksdagsår: 2026/27
FPM-nummer: 11
2026-10-29

Rådsbeslut om ett frihandelsavtal med Indien

Utrikesdepartementet

Dokumentbeteckning

COM(2026) 482 Celexnummer 52026PC0482

COUNCIL DECISION on the conclusion of the Free Trade Agreement between the European Union and the Republic of India

COM(2026) 483 Celexnummer 52026PC0483

COUNCIL DECISION on the signing of the Free Trade Agreement between the European Union and the Republic of India

Sammanfattning

Kommissionen föreslår att rådet ska fatta beslut om att underteckna respektive ingå ett frihandelsavtal mellan EU och Indien.

Regeringen bedömer att frihandelsavtalet är av betydande ekonomiskt intresse för såväl Sverige som EU. Avtalet förväntas stärka förutsättningarna för handel, investeringar och ekonomiskt samarbete mellan parterna. Regeringen ställer sig därför positiv till de kommande besluten om undertecknande respektive ingående av avtalet samt välkomnar att EU fortsatt bedriver en gemensam och effektiv handelspolitik som främjar en öppen, regelbaserad och transparent internationell handel och skapar goda förutsättningar för företag att verka på lika villkor.

1. Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Indien är världens folkrikaste land och världens femte största ekonomi. Tillsammans representerar EU och Indien omkring två miljarder människor, motsvarande cirka en fjärdedel av världens befolkning, samt cirka en fjärdedel av den globala produktionen av varor och tjänster.

Redan år 2007 bemyndigade rådet kommissionen att inleda förhandlingar om ett frihandelsavtal med Indien. En första förhandlingsfas genomfördes mellan 2007 och 2013 då förhandlingarna avbröts på grund av betydande skillnader mellan parterna i synen på avtalets omfattning och ambitionsnivå. Vid EU-Indien-toppmötet den 8 maj 2021 enades parterna om att återuppta förhandlingarna om ett balanserat, ambitiöst, omfattande och ömsesidigt fördelaktigt handelsavtal, vilket ledde till att de tekniska förhandlingarna återupptogs 2022. Den 27 januari 2026 avslutades förhandlingarna på politisk nivå i samband med det 16:e EU-Indien-toppmötet i New Delhi. Den 11 september 2026 presenterades kommissionens förslag till rådsbeslut inför undertecknande respektive ingående av avtalet.

Frihandelsavtalet är det största handelsavtal som EU respektive Indien hittills har förhandlat fram. Avtalet kommer att gälla vid sidan av 1994 års samarbetsavtal mellan parterna.

1.2 Förslagets innehåll

Frihandelsavtalet mellan EU och Indien är ett omfattande avtal som syftar till att fördjupa de ekonomiska relationerna och underlätta handeln mellan parterna. Avtalet ligger helt inom EU:s exklusiva befogenhet.

Avtalet innehåller långtgående åtaganden om tulliberalisering och innebär att tullar avskaffas eller sänks för varor motsvarande cirka 97 procent av EU:s export till Indien och cirka 99 procent av Indiens export till EU. Huvuddelen av tullsänkningarna träder i kraft i samband med avtalets ikraftträdande, medan vissa produkter omfattas av övergångsperioder på tre, fem eller sju år. För ett begränsat antal varor gäller särskilda bestämmelser och en mer begränsad liberalisering.

Utöver tullåtagandena innehåller avtalet bestämmelser om sanitära och fytosanitära åtgärder, tekniska handelshinder, bilaterala skyddsklausuler, tjänstehandel, digital handel, effektivt skydd för och upprätthållande av immateriella rättigheter, upprätthållandet av en effektiv konkurrenslagstiftning, transparens och samarbete. Vidare innehåller avtalet robusta åtaganden inom området handel och hållbar utveckling.

Samtidigt bekräftar avtalet parternas rätt att, i enlighet med sina respektive rättsliga och institutionella ramar, utforma och tillämpa nationella regler för att uppnå legitima politiska målsättningar.

Avtalet innehåller åtaganden som syftar till att skapa goda villkor för handel och investeringar. Det avser besök av affärsresenärer, samt tidsbegränsade vistelser för specifika kategorier av tjänsteleverantörer och för nyckelpersoner (höga chefer eller experter) inom ramen för en företagsetablering. Sådana tjänsteregler är vanligt förekommande och inte mer långtgående i det aktuella avtalet jämfört med andra handelsavtal som EU har ingått.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Frihandelsavtalet med Indien är fullt förenligt med EU:s politik och kommer inte att kräva att EU eller Sverige ändrar sina regler, bestämmelser eller normer på något reglerat område. I likhet med alla andra handelsavtal som kommissionen har förhandlat fram skyddar frihandelsavtalet offentliga tjänster fullt ut och säkerställer som en grundprincip statens rätt att reglera allmänna intressen.

1.4 Budgetära konsekvenser och konsekvensanalys

Frihandelsavtalet medför inga kostnader på utgiftssidan av EU:s budget. Däremot medför avtalet en påverkan på inkomstsidan av EU:s budget med anledning av sänkta tullavgifter till ett värde av uppskattningsvis mellan 3,3 och 3,6 miljarder EUR om året när alla delar av avtalet har trätt i kraft och implementerats. Uppskattningen baseras på en prognos av genomsnittlig import för år 2030 i frånvaro av ett frihandelsavtal.

Indirekta positiva effekter förväntas när det gäller ökningen av medel knutna till mervärdesskatt och bruttonationalinkomst.

2. Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen har redan tidigare välkomnat och stött frihandelsavtalet mellan EU och Indien som bedöms skapa förbättrade möjligheter för företag att verka på en icke-diskriminerande, regelstyrd och transparent världsmarknad. Regeringen välkomnar därför att undertecknande av rådsbeslut för ingående och undertecknande av avtalet nu är aktuellt och kommer att fortsätta verka för att avtalet ska antas och implementeras. Avtalet ligger i linje med Sveriges utrikeshandelsstrategi (UD2023/01758), såväl som EU:s och Sveriges handelspolitiska agenda. Utöver avtalets geopolitiska betydelse förväntas de förstärkta handelsförbindelserna gynna båda sidors ekonomiska utveckling, tillväxt och sysselsättning.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

EU:s medlemsstater har inför och under kommissionens förhandlingar regelbundet konsulterats via rådets handelspolitiska kommitté (TPC). Avtalet mellan EU och Indien har dessutom behandlats vid rådet för utrikes frågor (handel) t.ex. i november 2025 och maj 2026. Medlemsstaterna har uttryckt stöd för avtalet.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europaparlamentet har hållits informerade via utskottet för internationell handel (INTA) och delegationen för förbindelser med Indien (D-IN). De texter som successivt växte fram under förhandlingarna delgavs Europaparlamentet löpande under processens gång.

2.4 Remissinstansernas och andra intressenters ståndpunkter

Förslaget har inte sänts på remiss.

3. Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Avtalet omfattar områden som ingår i den gemensamma handelspolitiken och transport. Den rättsliga grunden för de föreslagna besluten är artiklarna 91.1, 100.2 och 207.4 första stycket EUF-fördraget.

Av artikel 218.5 EUF-fördraget följer att rådet ska anta ett beslut om bemyndigande att underteckna avtalet. Av artikel 218.6 andra stycket följer att rådet ska anta ett beslut om ingående av avtalet, efter Europaparlamentets godkännande.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna

Frihandelsavtalet mellan EU och Indien omfattar endast frågor som faller under EU:s exklusiva befogenhet. Subsidiaritetsprincipen är därmed inte tillämplig på avtalet.

Avtalet är enligt regeringens mening förenligt med proportionalitetsprincipen.

4. Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Frihandelsavtalet mellan EU och Indien förväntas underställas rådet för godkännande under november månad och därefter undertecknas i slutet av 2026. Efter undertecknandet ska Europaparlamentet ta ställning till avtalet varpå rådet kan fatta beslut om att ingå detsamma.

4.2 Fackuttryck och termer

Sanitära och fytosanitära åtgärder: Nationella säkerhets- och hälsokrav som används för att skydda befolkningen samt djur och växter i landet från sjukdomar, växtskadegörare och skadliga ämnen som kan spridas med livsmedel och jordbruksprodukter.